

de rooie roeptoeter

De Rooie Roeptoeter (RRT) is een onregelmatig verschijnend, links blad voor Oisterwijk en is een uitgave van het redactiecollectief De Rooie Roeptoeter, Postbus 340, 5060 AH Oisterwijk. Abonnementen zijn gratis, maar financiële steun is welkom: giro 5264985 t.n.v. De Rooie Roeptoeter te Oisterwijk.

Nummer 29, Maart 1993

Totaalprodukt Oisterwijk

Je ziet al de eerste voortekenen. De Parel van Oisterwijk wordt opgepoetst. Recreatie-ondernemers beginnen de fietsen te oliën, de slagbomen van de campings krijgen een nieuw kleurtje en de klimrekken en terrasjes worden ingericht. Al jaren gaat dat zo. De verblijf- en dagrecreanten blijven komen. Het 'produkt' Oisterwijk blijkt ijzersterk te zijn. Volgens Natuurmonumenten en Groen Links zelfs te sterk. De recreatiedruk op het buitengebied is te groot.

Maar zoals zo vaak tegenwoordig. Je bent jong en je wilt wat. Produktvernieuwing en groei zijn de toverwoorden. "Parel" is uit. Te gezapig. Het 'totaalprodukt' Oisterwijk moet gepromoot worden. En net als elke zich respecterende gemeente heeft ook Oisterwijk voor veel geld een bureau in de hand genomen met de opdracht een promotieplan te maken dat Oisterwijk opstuwt in de vaart van recreatief Brabant en Nederland en dat "door elke geleiding van de Oisterwijkse gemeenschap gedragen" wordt.

Nou, aan die laatste eis is niet voldaan. Want wat blijkt uit het onderzoek van het Economisch Instituut Tilburg, dat pas geleden is gepresenteerd onder de zeer originele titel "Kijk op Oisterwijk"? Twee van de drie Oisterwijkers zeggen: "geen verdere ontwikkeling van Oisterwijk tot TRC (Toeristisch Recreatief Centrum)". Hoe kun je dan nog een promotieplan opzetten? Het Oisterwijkse bedrijfsleven toonde geen enkele interesse in het onderzoek. "De mening van het bedrijfsleven kan niet worden meegenomen". Dan denk je dus: weg idee van totaalprodukt Oisterwijk.

Nee hoor. Het EIT heeft het toch gepresteerd te

komen met "aanzetten voor een promotiebeleid". Met flitsende aanbevelingen. De Parel van Oisterwijk moet voortaan verkocht worden als 'groen paradijs'. Oisterwijk, een plek in Brabant waar het goed toeven is; gezelligheid, gemoedelijkheid, dorpse sfeer en rustig. Oisterwijkse bedrijven moeten dan wel iets actiever zijn volgens adviseur Frans Boekema om "het totaalprodukt Oisterwijk" te verkopen. Ze zijn niet creatief genoeg. Men zou een voorbeeld moeten nemen aan de bitterballen en snert stunt van Verhoeven op het Klompven. Dat is pas Oisterwijk in het nieuws brengen. Ziehier de boodschap van de adviseurs aan de Stichting Perspectief Oisterwijk 2000, waarvan de gemeente deel uitmaakt. Weg met het beeld van 'klop klop, meubels'. In de plaats daarvan komt de neo-truttigheid van het gemoedelijke Brabantse (gezonde) dorp. De Bavariareclame ten voeten uit. Er moeten meer mensen naar Oisterwijk gelokt worden, zeker in de slappe winterperiode. Tja en dat dat gepaard gaat met meer auto's, dat volgt uit het feit dat die mensen niet met het openbaar vervoer willen komen.

Gelukkig wordt de soep niet zo heet gegeten als zij wordt geserveerd.

Dat hebben we met die schuiver van de kelner van Verhoeven ook al op de TV kunnen zien. Menige Oisterwijkse ondernemer wil niet zo creatief zijn. Hij zit niet direct te springen om meer toeristen in de winter. Een adempauze is zeer welkom. Het draagvlak onder de bevolking lijkt ook niet aanwezig. De Oisterwijkse vindt dan wel dat het toerisme nog net geen last is, het moet van de andere kant niet meer worden. Men vindt dat de grenzen al bereikt zijn en zelfs overschreden. Natuur en omgeving mogen niet verder worden aangetast. Ralph Russ vertaalt deze mening in: het aantal

mensen maakt op zich niets uit, maar het aantal auto's wel. Dat is een zeer merkwaardige vertaling. Maar de wegen van Oisterwijkse bestuurders en politici zijn wel vaker ondoorgrondebleken.

Vrijwilligers in soorten

Onlangs werden de uitkomsten gepresenteerd van een onderzoek naar vrijwilligerswerk in Oisterwijk. Het onderzoek vond plaats onder verantwoordelijkheid van stichting De Leest. Aanvankelijk werden voor de forum-discussie naar aanleiding van de presentatie van de onderzoeksgegevens alleen de grote drie Oisterwijkse politieke partijen uitgenodigd. Toen men uiteindelijk tot het inzicht kwam dat alle politieke partijen uitgenodigd moesten worden, besloot men de overige partijen niet van de extra voor-informatie te voorzien waarover de eerder uitgenodigde 'grote' partijen wel konden beschikken. Dit lijkt toch verdacht veel op de manier waarop sommige bedrijven en instellingen een onderscheid maken tussen vast personeel en vrijwilligers. Zitten kleine politieke partijen bij stichting De Leest in het verdomhoekje?

Narigheid voor Pannenschuur

Normen en waarden zijn in sinds de Brinkman-shuffle en deze rage heeft Oisterwijk ook niet ongemoeid gelaten. Brinkman had tenslotte al diverse luiwammessen op de zomerse terrasjes geconstateerd en anderzijds toenemend vandalisme en criminaliteit. En aangezien ook wethouder Russ de zomerse terrasjes goed in de gaten houdt, kon het Brinkmanianisme hier niet uitblijven. Samen met de onvermijdelijke welzijnspaus Zantkuijl en de opperbestrijder van hondenpoep Arnold werd een subliem plan in elkaar gedraaid waarbij Brinkman zich de vingers zou aflikken. Buurtcontrole in de Pannenschuur door banenpoolers. Russ zag weer een stuk sociale vernieuwing voor de verkiezingen gerealiseerd: een meldpunt voor iedereen die zich 's avonds in de wijk niet veilig voelt. Merkt u iets verdacht op of ziet u vreemden in uw wijk? Meldt het de wijkconciërge. Het wijkcentrum zal wel overstelpt zijn met reacties. Het *Kerkklokje* drukte bij het artikel over de Pannenschuur namelijk een foto af van Westender Henk Kluijtmans en tot overmaat van ramp zonder baard. Die kennen we niet, dus snel naar het wijkcentrum. En toen kwam de oudere jongere uit de Waterhoef Wim Rooth op zijn fiets door de

wijk scheuren. Die kennen we niet, dus hup naar meneer Arnold. En Kortmann plaatste er ook nog de eerste asielzoekers. Die kennen we niet, dus wederom naar het wijkcentrum. Maar wat geeft het de Pannenschuurbewoners een veilig en gerust gevoel te weten dat ze op ieder moment en voor alle problemen nu terecht kunnen bij de wijkconciërge. En voor wethouder Russ is het een veilig gevoel te weten dat een boze Pannenschuurbewoner zijn agressie niet richt op de bestuurlijk verantwoordelijke tijdens - om maar iets te noemen - de onthulling van een trapje in het zwembad in het kader van de sociale vernieuwing. Heeft Wim Rooth eigenlijk een zwemdiploma?

Ontroerend goed

Leve P. van Straalen. Eindelijk eens iemand met veel geld die van leer trekt tegen de progressieve belastingpolitiek die Oisterwijk mede door toedoen van wethouder Meijer en de fractie van Groen Links voert. Ten einde raad is Van Straalen: hoe kon het gebeuren dat CDA en VVD meegewerkt hebben aan een solidariteitsheffing? Want volgens Van Straalen in zijn ingezonden brief aan het Kerkklokje hebben de mensen met een groot en duur huis van vijf ton er toch altijd hard voor gewerkt. Foutje, meneer Van Straalen. Vijf ton bijenscharrelen kan slechts over de rug van andere mensen heen. Het creëren van meerwaarde noemde Marx dat, uitbuiting van gewone mensen zou je ook kunnen zeggen. Maar het stemt ons tot grote tevredenheid dat rechts en rijk Oisterwijk in de pen klimt, dat betekent dat de gemeenteraad op de goede weg is.

Naar Verluidd 75 jaar Kerkklokje

Van spreekbuis van de clerus tot dorpspolitiek

Enkele maanden geleden verscheen het tweede deel van de Oisterwijkse Historische Reeks. Het is gewijd aan het Kerkklokje, dat 75 jaar geleden voor het eerst uitkwam. Net als in het eerste deel van deze reeks, *Zorgvolle Tijden*, geven verschillende auteurs over verschillende onderwerpen hun visie.

De band met het Kerkklokje is niet altijd even direct. Zo is een heel hoofdstuk gewijd aan de onvermijdelijke kapelaan Huijbers, terwijl die toch maar een paar jaar zo af en toe een stukje erin geschreven heeft. Maar zoals de ondertitel 'kerk

en pers in Oisterwijk' al aangeeft, gaat het niet alleen om het Kerkklokje op zich. En voor de tekening van het geestelijke klimaat waarin het Kerkklokje in 1917 begon, is Huijbers inderdaad onvermijdelijk. In heel wat stukken duikt zijn naam dan ook op. Bovendien bevat het aan hem gewijde hoofdstuk een fantastisch voorbeeld van hoe geschiedenis zich soms lijkt te herhalen. Huijbers heeft zich sedert 1909 ingespannen voor een standbeeld voor pater Poirters. Dat beeld komt pas na veel, soms lachwekkende, moeite en strijd tot stand in 1920, waarna het nog tot 1926 ergens in een schuur moet wachten voor het op een sokkel op het Kerkplein verrijst. De ironie van de geschiedenis is, dat in de vijftiger jaren een aantal Oisterwijkers net zoveel moeite heeft moeten doen om een borstbeeld van de in 1935 overleden Huijbers zelf gerealiseerd te zien. Weliswaar duurde hun getob maar twee jaar. Maar wie ziet hoe vaak ze hebben moeten toegeven dat hun aanvankelijke held toch ook wel een heel aantal minder aangename trekjes had, ziet het eerbetoon in twee jaar bedenkelijk slinken. Tot overmaat van ramp blijkt het beeld niet erg veel op Huijbers te lijken. Maar het is al gegoten, dus ... Eerder een passend dan een waardig huldebetoon, zo te zien. Het boek bevat prachtige voorbeelden van in het Kerkklokje verschenen artikelen en advertenties. Een woedend stuk tegen de kermis uit 1923 van kapelaan Litjens, een advertentie waarin een andere kapelaan een parochiaan tegen laster verdedigt, uit 1938 een verhaal over hoe sex voor het trouwen per definitie tot ongelukkige huwelijken leidt (zelfs de sacramenten van de kerk helpen dan niet, aldus de kapelaan), mensen die per advertentie meedelen geen socialist te zijn, uit 1948 een hele pagina discussie tussen kapelaan De Beer en Nevelo over het al dan niet toetreden tot de Katholieke Sportbond, weggedreven kuipen, een bok ter dekking voor 60 cent - het geeft een mooi beeld van wat Oisterwijkers nog niet zo lang geleden bezig hield. In achtergrondartikelen en interviews worden die voorbeelden goed in een kader gezet. Zo blijkt kapelaan Litjens inderdaad iemand die schopte naar zowat alles wat bewoog. Met het gemeentebestuur liep de ruzie zelfs zo hoog op, dat dat tot uitgave van een eigen Gemeentebled besloot. Na het vertrek van Litjens in 1926 verdween dat blad ook weer. En kapelaan De Beer was met zijn standpunt over algemene of katholieke sportvereniging allerminst een scherpstrijper, zo blijkt uit een interview met hem. Aan analyse biedt het boek niet veel nieuws. De overheersende haat en strijd tegen alles wat rooms was van Huijbers en zijn opvolgers wordt wel op-

nieuw geïllustreerd, maar dat levert na *De akelige twee procent* van WIGO geen nieuwe inzichten op. En als het over de gepropageerde huwelijksmoraal gaat, wordt terecht verwezen naar het hoofdstuk over dokter Bloemink uit dat boek.

Waar toch nieuwe analyse wordt geprobeerd, levert die meer vragen dan antwoorden op. In het hoofdstuk over Huijbers wordt die in verband gebracht met het integralisme. Dat zou in reactie op een meer open, modern katholicisme aan het eind van de vorige eeuw terug willen naar een gesloten katholicisme dat geen concessies wilde doen aan de moderne tijd. Het zou daarmee een van de belangrijkste wegbereiders van het fascisme zijn. Of de omschrijving van integralisme en modernisme correct is, en of Huijbers daar dan in past, kan ik niet zeggen. Maar dat integralisten conservatiever waren dan moderneren, betwijfel ik. Ik heb eerder de indruk dat zij antwoorden zochten op problemen die de liberale maatschappij niet kon oplossen - massale armoede, een groeiend proletariaat dat niet meer zichzelf van voedsel kon voorzien, het verdwijnen van familiebanden en tradities. Ook Huijbers lijkt eerder op een olifant in de porseleinkast van gezapige, liberale aanpassen-pappen-en-nathouden-regenten dan op iemand die alles bij het oude wilde laten. Die antwoorden zocht de officiële katholieke sociale leer o.a. in de middeleeuwse traditie, en dat gaf aan Huijbers' daden- en vernieuwingsdrang een sterk conservatief element. Maar dat is niet het enige, het besef dat het anders moet, is er ook. Kennelijk is de tegenstelling conservatief-modern te simpel om de werkelijkheid te begrijpen. En was Huijbers een wegbereider van het fascisme? Ik weet het niet. Er zijn wel overeenkomsten. Met name de mix van moderniteit en conservatisme en de haat tegen alles wat socialistisch en liberaal is kom je in het fascisme precies zo tegen. Maar aan de andere kant is het veelzeggend dat ook in dit blijkt dat nu juist een fel tegenstander van Huijbers, de 'moderne' katholiek Zoetmulder, met het fascisme sympathiseerde. De verhouding tussen katholicisme en fascisme behoeft nadere analyse. Dat er lijnen lopen van het katholieke denken naar het fascisme is duidelijk. Die lopen er overigens vanuit het protestantse denken net zo goed. En waar de anti-revolutionaire en autoritaire neigingen in de christelijke politiek nog niet zijn verdwenen, moet je daar op blijven hameren. Maar voor een goed begrip van wat er gebeurd is, is het wel belangrijk te zien, dat de meeste protestanten en katholieken nu juist geen fascist werden, en dat met name de RK geestelijkheid ernstig tegen het fascisme heeft gewaarschuwd. Dat heeft niet geholpen, althans

niet voldoende, maar het is wel gebeurd. En dat inzicht zou bijvoorbeeld tot de conclusie kunnen leiden dat 4 mei herdenken goed en belangrijk is, maar dat het daar niet bij kan blijven. Tenslotte, het Kerkklokje is 75 jaar geleden niet ontstaan op verzoek van de Oisterwijkse bevolking en evenmin op verzoek van de geestelijkheid. De drukkerij Van den Boogaard was niet alleen de eerste uitgever en drukker, maar ook de eerste redactie. Ook in dit geval ging het aanbod van het produkt aan de behoefte eraan vooraf, en dat het Kerkklokje behalve een interessant blad ook een belangrijke bron van inkomsten voor een drukker is, komt ook verderop nog een paar keer aan de orde. Dat de geestelijkheid vervolgens dit nieuwe medium ging gebruiken, o.a. om andere kranten te bestrijden, doet aan de 'materialistische' oorsprong ervan niets af. Ook dat lijkt mij iets om te onthouden. Al met al een mooi en boeiend boek, goed geschreven en herkenbaar uitgegeven als deel twee van de Oisterwijkse Historische Reeks. Dat er maar veel delen mogen volgen. Als WIGO dan af en toe voor wat extra analyse zorgt!

Eddy Reefhuis

Burrie's Kèk op Osterwèk

Money, money, money

Een breed gekleurde stropdas, wapperende handen en een 'big smile'. Dat is het handelsmerk van de nationale trots van onze beroeps ladder: de vertegenwoordiger. Maar je kunt natuurlijk niet tot je VUT-leeftijd tandestokers en inlegkruisjes blijven aanprijzen, ook de handelsreiziger heeft behoefte aan variatie. En dus sloegen tijdens de mid-life crisis van vertegenwoordiger J. Schreuder alle

stoppen door. Een p.r.-functie bij het CDA was geen lang leven beschoren en zijn rubriek 'Mens en Politiek' in *De Klepperman* kon slechts doorgewinterde PvdA'ers op stang jagen en verleiden tot het aanbrengen van een brievenbussticker 'Geen Klepperman'. Communisten mocht Schreuder wel, tenminste zolang hem dat in zijn politieke rubriek uitkwam. En toen trad een lange stilte in rondom Jan S. Maar in het geïndividualiseerde New Age tijdperk keerden de kansen van de handelsreiziger. Jan ontdekte de plezierkunde bestaande uit 'God, geld en genieten'. En waar mensen hem in zijn CDA- en Kleppermanjaren slechts boos bejegenden, incasseert hij nu aanzien en geld. Rien 'fiets' Mul bezit ook de gave van de onvolprezen handelsreiziger. De fiets is in, de auto uit en dus valt er met fietsen geld te verdienen dat dan vervolgens gebruikt kan worden voor het felbegeerde nieuwste model Mercedes. Zelfs de fietsbond ENFB trapt erin laat zich door Mul verleiden tot een gezamenlijke actie pro-fiets. De NS en politie komen Mul ook al te hulp. Fietsen voor het station worden verwijderd. Niemand maakt zich blijkbaar druk over de elf parkeerplaatsen voor het station die door luie en zuinige automobilisten, gedurende de gehele dag voortdurend bezet worden. Of over de bijna op het perron gestationeerde auto's die treinreizigers met ronkende motor opwachten of zitten te bazelen in Muls koffietent. Tegen die automobilisten wordt in het geheel niet opgetreden, je kunt ongestraft je auto parkeren en boodschappen gaan doen. Het bordje 'Maximale parkeertijd 10 minuten' zal op deze manier zelfs door de allerbraafste leerling van meester De Vries straks genegeerd worden. Maar de fiets staat tenslotte in het fietsenrek. En daar gaat het de handelsreiziger uiteindelijk toch om. Money makes the world go 'round; er ligt een grote toekomst braak voor de creatieve Oisterwijkse Okki Trooi.

Burrie

Bon voor gratis abonnement

Naam:.....

Adres:.....

opsturen naar RRT, Postbus 340, 5060 AH
Oisterwijk en de postzegel niet vergeten!).
